

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та управління

Т.Ф. Бірюкова

2024 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНИМИ ПРОЦЕСАМИ
підготовки бакалаврів

очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма «Соціальна робота»
спеціальності 231 «Соціальна робота»
галузі знань 23 «Соціальна робота»

ВИКЛАДАЧ: Приймак Олег Миколайович, д.і.н., професор кафедри філософії, публічного управління та соціальної роботи

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри філософії, публічного
управління та соціальної роботи

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

О.В. Маловічко

(ініціали, прізвище)

Протокол № 01 від “29” серпня 2024 р.
Завідувач кафедри філософії, публічного
управління та соціальної роботи

Т.І. Бутченко

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: olegpriimak75@gmail.com

Телефон: 0677341654

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення);

Кафедра: філософії, публічного управління та соціальної роботи, 4 корп. ЗНУ, вул. Дніпровська, 33а

1. Опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія управління соціальними процесами» є вивчення основних етапів та напрямів розвитку української і зарубіжної соціально-управлінської думки, а також аналіз сучасних управлінських теорій

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Теорія управління соціальними процесами» є управління як соціальний процес, що має свої детермінанти, методологію, галузеву та ситуаційну специфіку. В процесі управління соціальними процесами концентрується досвід та лідерські якості керівника, організаційна філософія та клімат колективу, традиції та інновації, результати виконання окремих управлінських функцій – організації, діагностики та аналізу управлінського середовища, прогнозування майбутнього організації, моделювання діяльності, планування розвитку, контроль та корекцію. Перехід до ринкової економіки та політичного реформування актуалізувало необхідність створення процесу управління, сформованого на виборі альтернатив не тільки у визначеній ситуації, а й в умовах ризику та невизначеності. Здобутки теорії управління соціальними процесами пов'язані у поєднанні психологічного, системного, когнітивного, дескриптивного та прескриптивного, синтетичного та інших підходів, тобто теорія управління соціальними процесами має мультипарадигмальний характер.

Практичне значення навчальної дисципліни полягає у формуванні у студентів знань, умінь та навичок з теорії управління соціальними процесами як складової майбутньої професійної діяльності.

Інтерактивний формат курсу, спонукатиме до дебатів, полеміки, аргументованого відстоювання власної точки зору, орієнтований на розвиток критично важливих для фахівця у галузі теорії та практики соціальної роботи навичок ефективної усної та письмової комунікації.

Виконання групових практичних завдань та підсумкових групових творчих проектів спонукає до розвитку навичок командної роботи, організаційних та лідерських якостей майбутніх соціальних працівників.

Викладання даного курсу вимагає використання студентами раніше отриманих знань не лише з соціальноспрямованого спектру, а й таких гуманітарних та суспільствознавчих дисциплін як «філософія», «соціологія», «політологія», «психологія», «основи економічної теорії» тощо.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	3-й	3-й
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість годин	120	
Лекційні заняття	28 год.	4
Семінарські заняття	14 год.	4
Практичні заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	78 год.	112

Консультації	Розклад розміщення консультацій: https://sites.znu.edu.ua Кількість: 2 год. особисті – четвер, з 9:00 до 11:30, IV корпус, ауд. 315; дистанційні – Zoom, за попередньою домовленістю Запис на консультації: olegpriimak75@gmail.com
Вид підсумкового семестрового контролю:	іспит
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=3743

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання / форми і методи оцінювання
ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК06. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК16. Здатність генерувати соціальні смисли, потрібні для становлення і розвитку соціальної сфери, інтеграції України до загальноєвропейського соціального простору СК01. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного). СК02. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів. СК010. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення. СК16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи. СК18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері. РН01. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами. РН03. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід. РН21. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень..	Опрацювання першоджерел; опитування на практичних заняттях; тестування в системі Moodle; написання есе; завдання на порівняльний аналіз; відповіді на практичних заняттях; підготовка індивідуального дослідницького завдання аналітичного характеру з презентацією його результатів.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Методологічні засади теорії управління соціальними процесами

Вступ та методологія теорії управління соціальними процесами

Теоретичний погляд на місце теорії управління соціальними процесами в системі знань. Завдання, об'єкт та предмет ТУСП. Значення, сутність і функції теорії управління соціальними процесами. Основні методологічні проблеми теорії управління соціальними процесами. Класифікація рішень. Історичний розвиток теорії управління соціальними процесами. Понятійний апарат теорії управління соціальними процесами: рішення, альтернатива, критерій.

Загальна характеристика управління соціальними процесами

Управління як система. Структурно-функціональна, інформаційно-поведінська, спонукаюча підсистеми управління. Принципи та логіка управління. Алгоритм управління, механізми управлінських відносин. Роль та місце управління в організації. Сфери життєдіяльності організації, сутнісні та змістовні функції управління, методи ефективного управління.

Сучасна теорія і практика управління соціальними процесами в Україні і світі

Розвиток та сучасний стан синтетичних управлінських теорій. Когнітивний та синтезний підходи в теорії адміністрування. Неовеберіанство як концептуальна основа сучасних концепцій управління. Особливості і тенденції розвитку теорії та практики управління кін. XX – поч. XXI ст. Сучасний стан та проблематика вітчизняної теорії управління.

Змістовий модуль 2. Теоретичний аспект управління мікросоціальними процесами

Теоретичні засади управління організацією

Організація як система засобів соціальної регуляції. Специфічні ознаки організації. Три типи організацій: асоціативні, суспільні, адміністративні. Співвідношення понять організація та управління. Соціологічні методики дослідження ефективності управління в організації. Соціальна організація як система. Роль та місце організацій в суспільних відносинах. Формальні та неформальні організації. Колектив та його структура. Організаційна культура. Типологія організаційної культури. Соціологічні методики діагностики та розвитку організаційної культури.

Проблема ефективності влади та контролю в теорії управління соціальними процесами

Сутність, зміст та етапи розвитку кротології як науки. Синхронічний та діахронічний підходи в періодизації розвитку влади та управління. Соціальні шляхи легітимізації влади через системи та структури управління. Соціальна природа влади. Соціальні джерела влади та контролю. Елементи соціального контролю. Соціальні норми. Соціальні санкції. Агенти формального та неформального контролю.

Теорія управління якістю

Керівництво як специфічний вид трудової діяльності. Соціальна доцільність діяльності суб'єктів та об'єктів управління. Соціальна відповідальність як основа критеріальної бази оцінки якості управління. Місце керівника в організаційній структурі. Специфіка його рольової позиції. Засоби оцінки керівника і його праці. Компетенція управлінського консультування – діагностика соціальної ситуації на виробництві, вивчення процедур та механізму прийняття управлінських рішень, відносини керівництва та підпорядкування, якості та змісту рішень, стилю керівництва та лідерства. Поняття рефлексивного консультування. Критерії та індикатори діагностики та контролю якості управління.

Змістовий модуль 3. Теорії прийняття рішень та управління конфліктами

Теоретичний вимір прийняття управлінських рішень

Сутність та специфіка управлінських рішень. Функції, принципи та закономірності прийняття управлінських рішень. Соціальний характер алгоритму прийняття управлінських рішень. Методики

прийняття управлінських рішень. Оцінка якості та критерії діагностики результатів реалізації управлінських рішень.

Управління організаційними конфліктами

Поняття «організаційний конфлікт». Основні ознаки конфлікту. Структура та функції трудового конфлікту. Типи, види та показники трудових конфліктів. Фактори виникнення конфліктних ситуацій. Трудовий конфлікт як соціально-психологічний процес: фази і механізми протікання. Соціальна напруга як рання стадія масового конфлікту. Шляхи її діагностики. Методи регулювання конфліктних ситуацій. Діагностика і прогнозування як методи профілактики деструктивних організаційних конфліктів.

Змістовий модуль 4. Теоретичний аспект управління персоналом

Загальна теорія кадрового управління

Історія кадрового управління. Перші служби управління персоналом. Сучасний етап розвитку кадрового управління. Концептуальна матриця управління персоналом Сучасні уявлення про служби управління персоналом Моделі кадрового управління. Кадрова політика організації: поняття, типи, етапи побудови

Теорія кадрового планування

Сутність кадрового планування. Кадрові служби в плануванні розвитку трудового колективу. Планування людських ресурсів організації. Професійна орієнтація і соціальна адаптація працівників. Оцінка діяльності працівників. Атестація персоналу. Навчання персоналу. Планування кар'єри Розвиток соціального середовища організації та підвищення якості трудового життя

Змістовий модуль 5. Теорії організаційної культури

Елементи та структура управлінської культури

Значення управлінської культури. Управлінська культура: визначення та структура. управлінської культури. Основні типи управлінської культури. Формування управлінської культури. Підтримання управлінської культури. Вплив управлінської культури на організаційну ефективність Вплив на управлінську культуру етнонаціональних чинників.

Соціологічна служба як об'єкт управління

Роль та місце соціологічних служб в виробничих підприємствах та публічних організаціях. Організація та ресурсне забезпечення соціологічного супроводу функціонування організації. Соціальне управління та адміністрування. Соціальні моделі та технології професійної адаптації. Соціологічний супровід кадрової політики. Критерії оцінки ефективності професійної та соціальної адаптації співробітника. Соціологічні виміри публічного адміністрування та контролю

Змістовий модуль 6. Теоретичні аспекти дослідження соціальних відносин в організації

Прикладні дослідження управлінських відносин

Прикладне дослідження управлінських відносин та взаємодій. Специфіка прикладного дослідження управлінських відносин. Сучасні прикладні соціально-управлінські дослідження. Дослідження соціальних резервів. Методологія практичного впровадження.

Тестові методики в практиці управління

Сутність та типологія тестування. Роль та потенціал тестових методик в управлінській діяльності. Можливості використання тестування на виробничих підприємствах та в соціальних організаціях. Методологія тестування. Соціометричні процедури. Технологія тестування.

4. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Тема 1. Вступ та методологія теорії управління соціальними процесами	2	1	щотижня
	Тема 2. Загальна характеристика управління соціальними процесами	2	1	щотижня
	Тема 3. Сучасна теорія і практика управління соціальними процесами в Україні і світі	2	2	щотижня
2	Тема 4. Теоретичні засади управління організацією	2		щотижня
	Тема 5. Проблема ефективності влади та контролю в теорії управління соціальними процесами	2		щотижня
	Тема 6. Теорія управління якістю	2		щотижня
3	Тема 7. Теоретичний вимір прийняття управлінських рішень	2		щотижня
	Тема 8. Управління організаційними конфліктами	2		щотижня
4	Тема 9. Загальна теорія кадрового управління	2		щотижня
	Тема 10. Теорія кадрового планування	2		щотижня
5	Тема 11. Елементи та структура управлінської культури	2		щотижня
	Тема 12. Соціологічна служба як об'єкт управління	2		щотижня
6	Тема 13. Прикладні дослідження управлінських відносин	2		щотижня
	Тема 14. Тестові методики в практиці управлінні	2		щотижня
Разом		28	4	

6. Теми семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Тема 1. Сучасна теорія і практика управління соціальними процесами в Україні і світі План 1. Розвиток та сучасний стан синтетичних управлінських теорій. 2. Когнітивний та синтезний підходи в теорії адміністрування. 3. Неовеберіанство як концептуальна основа сучасних концепцій управління. 4. Особливості і тенденції розвитку теорії та практики управління кін. XX – поч. XXI ст. 5. Сучасний стан та проблематика вітчизняної теорії	2	1	щотижня

	управління.			
2	Тема 2. Теорія управління якістю План 1. Керівництво як специфічний вид трудової діяльності. 2. Соціальна доцільність діяльності суб'єктів та об'єктів управління. 3. Соціальна відповідальність як основа критеріальної бази оцінки якості управління. 4. Місце керівника в організаційній структурі. Специфіка його рольової позиції. Засоби оцінки керівника і його праці. 5. Компетенція управлінського консультування – діагностика соціальної ситуації на виробництві, вивчення процедур та механізму прийняття управлінських рішень, відносини керівництва та підпорядкування, якості та змісту рішень, стилю керівництва та лідерства. 6. Поняття рефлексивного консультування. 7. Критерії та індикатори діагностики та контролю якості управління.	2	1	щотижня
3	Тема 3. Управління організаційними конфліктами План 1. Поняття «організаційний конфлікт». Основні ознаки конфлікту. 2. Структура та функції трудового конфлікту. Типи, види та показники трудових конфліктів. Фактори виникнення конфліктних ситуацій. 3. Трудовий конфлікт як соціально-психологічний процес: фази і механізми протікання. 4. Соціальна напруга як рання стадія масового конфлікту. Шляхи її діагностики. 5. Методи регулювання конфліктних ситуацій. 6. Діагностика і прогнозування як методи профілактики деструктивних організаційних конфліктів.	2	1	щотижня
5	Тема 4. Елементи та структура управлінської культури План 1. Значення управлінської культури. 2. Управлінська культура: визначення та структура. управлінської культури. 3. Основні типи управлінської культури. 4. Формування управлінської культури. Підтримання управлінської культури. 5. Вплив управлінської культури на організаційну ефективність 6. Вплив на управлінську культуру етнонаціональних чинників.	2		щотижня
5	Тема 5. Соціологічна служба як об'єкт управління План 1. Роль та місце соціологічних служб в виробничих підприємствах та публічних організаціях. 2. Організація та ресурсне забезпечення соціологічного супроводу функціонування	2		щотижня

	організації. 3. Соціальне управління та адміністрування. 4. Соціальні моделі та технології професійної адаптації. 5. Соціологічний супровід кадрової політики. Критерії оцінки ефективності професійної та соціальної адаптації співробітника. 6. Соціологічні виміри публічного контролю			
6	Тема 6. Прикладні дослідження управлінських відносин План 1. Прикладне дослідження управлінських відносин та взаємодій. 2. Специфіка прикладного дослідження управлінських відносин. 3. Сучасні прикладні соціально-управлінські дослідження. 4. Дослідження соціальних резервів. 5. Методологія практичного впровадження.	2		<i>щотижня</i>
6	Тема 7 Тестові методики в практиці управлінні План 1. Сутність та типологія тестування. 2. Роль та потенціал тестових методик в управлінській діяльності. 3. Можливості використання тестування на виробничих підприємствах та в соціальних організаціях. 4. Методологія тестування. 5. Соціометричні процедури. 6. Технологія тестування.	2	1	<i>щотижня</i>
Разом		14	4	

3. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	1. Теоретичний погляд на місце теорії управління соціальними процесами в системі знань. 2. Завдання, об'єкт та предмет ТУСП. Значення, сутність і функції теорії управління соціальними процесами. 3. Основні методологічні проблеми теорії управління соціальними процесами. 4. Класифікація рішень. Історичний розвиток теорії управління соціальними процесами. 5. Понятійний апарат теорії управління соціальними процесами: рішення, альтернатива, критерій.	4	8
2	1. Управління як система. 2. Структурно-функціональна, інформаційно-поведінська, спонукаюча підсистеми управління. 3. Принципи та логіка управління. Алгоритм управління, механізми управлінських відносин. 4. Роль та місце управління в організації. 5. Сфери життєдіяльності організації, сутнісні та змістовні функції управління, методи ефективного управління.	4	8
3	1. Розвиток та сучасний стан синтетичних управлінських теорій. 2. Когнітивний та синтезний підходи в теорії адміністрування. 3. Неовеберіанство як концептуальна основа сучасних концепцій управління. 4. Особливості і тенденції розвитку теорії та практики управління кін. ХХ – поч. ХХІ ст. 5. Сучасний стан та проблематика вітчизняної теорії управління.	5	8
4	1. Організація як система засобів соціальної регуляції. 2. Специфічні ознаки організації. Три типи організацій: асоціативні, суспільні, адміністративні. 3. Співвідношення понять організація та управління. Соціологічні методики дослідження ефективності управління в організації. 4. Соціальна організація як система. Роль та місце організацій в суспільних відносинах. 5. Формальні та неформальні організації. 6. Колектив та його структура. 7. Організаційна культура. Типологія організаційної культури. Соціологічні методики діагностики та розвитку організаційної культури.	5	8
5	1. Сутність, зміст та етапи розвитку кротології як науки. 2. Синхронічний та діахронічний підходи в періодизації розвитку влади та управління. 3. Соціальні шляхи легітимізації влади через системи та структури управління. 4. Соціальна природа влади. Соціальні джерела влади та контролю. 5. Елементи соціального контролю. Соціальні норми. Соціальні санкції. Агенти формального та неформального контролю.	6	8
6	1. Керівництво як специфічний вид трудової діяльності. 2. Соціальна доцільність діяльності суб'єктів та об'єктів управління.	6	8

	3. Соціальна відповідальність як основа критеріальної бази оцінки якості управління. 4. Місце керівника в організаційній структурі. Специфіка його рольової позиції. Засоби оцінки керівника і його праці. 5. Компетенція управлінського консультування – діагностика соціальної ситуації на виробництві, вивчення процедур та механізму прийняття управлінських рішень, відносини керівництва та підпорядкування, якості та змісту рішень, стилю керівництва та лідерства. 6. Поняття рефлексивного консультування. 7. Критерії та індикатори діагностики та контролю якості управління.		
7	1. Сутність та специфіка управлінських рішень. 2. Функції, принципи та закономірності прийняття управлінських рішень. 3. Соціальний характер алгоритму прийняття управлінських рішень. 4. Методики прийняття управлінських рішень. 5. Оцінка якості та критерії діагностики результатів реалізації управлінських рішень.	6	8
8	1. Поняття «організаційний конфлікт». 2. Основні ознаки конфлікту. Структура та функції трудового конфлікту. Типи, види та показники трудових конфліктів. Фактори виникнення конфліктних ситуацій. 3. Трудовий конфлікт як соціально-психологічний процес: фази і механізми протікання. 4. Соціальна напруга як рання стадія масового конфлікту. Шляхи її діагностики. 5. Методи регулювання конфліктних ситуацій. 6. Діагностика і прогнозування як методи профілактики деструктивних організаційних конфліктів.	6	8
9	1. Історія кадрового управління. 2. Перші служби управління персоналом. 3. Сучасний етап розвитку кадрового управління. 4. Концептуальна матриця управління персоналом 5. Сучасні уявлення про служби управління персоналом 6. Моделі кадрового управління. 7. Кадрова політика організації: поняття, типи, етапи побудови	6	8
10	1. Сутність кадрового планування. 2. Кадрові служби в плануванні розвитку трудового колективу. 3. Планування людських ресурсів організації. 4. Професійна орієнтація і соціальна адаптація працівників. 5. Оцінка діяльності працівників. Атестація персоналу. Навчання персоналу. 6. Планування кар'єри 7. Розвиток соціального середовища організації та підвищення якості трудового життя	6	8
11	1. Значення управлінської культури. 2. Управлінська культура: визначення та структура. управлінської культури. 3. Основні типи управлінської культури. 4. Формування управлінської культури. Підтримання управлінської культури. 5. Вплив управлінської культури на організаційну ефективність 6. Вплив на управлінську культуру етнонаціональних чинників.	6	8
12	1. Роль та місце соціологічних служб в виробничих підприємствах та публічних організаціях. 2. Організація та ресурсне забезпечення соціологічного супроводу функціонування організації.	6	8

	3. Соціальне управління та адміністрування. Соціальні моделі та технології професійної адаптації. 4. Соціологічний супровід кадрової політики. 5. Критерії оцінки ефективності професійної та соціальної адаптації співробітника. 6. Соціологічні виміри публічного контролю		
13	1. Прикладне дослідження управлінських відносин та взаємодій. 2. Специфіка прикладного дослідження управлінських відносин. 3. Сучасні прикладні соціально-управлінські дослідження. 4. Дослідження соціальних резервів. 5. Методологія практичного впровадження.	6	8
14	1. Сутність та типологія тестування. 2. Роль та потенціал тестових методик в управлінській діяльності. 3. Можливості використання тестування на виробничих підприємствах та в соціальних організаціях. 4. Методологія тестування. Соціометричні процедури. 5. Технологія тестування	6	8
Разом		78	112

4. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
1	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Практичне заняття 1 Питання для підготовки до практичного заняття: 1. Основні методологічні проблеми теорії управління соціальними процесами.	Гестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань –6. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	6
2	есе	Практичне заняття 2 Питання для підготовки до практичного заняття 1. Принципи та логіка управління. 2. Алгоритм управління, механізми управлінських відносин.	Есе: Розгорнутий роздум з власною позицією – 6-4 бали Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 3 бали Виклад змісту есе не відповідає вимогам до структури – 1бал	6
3	есе	Практичне заняття 3 Питання для підготовки до практичного заняття 1. Особливості і тенденції розвитку теорії та практики управління кін. XX – поч. XXI ст.	Есе: Розгорнутий роздум з власною позицією – 6-4 бали Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 3 бали Виклад змісту есе не відповідає вимогам до структури – 1бал	6
4	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Практичне заняття 4 Питання для підготовки до практичного заняття: 1. Організація як система засобів соціальної регуляції. 2. Специфічні ознаки організації.	Гестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань –6. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	6
5.	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Практичне заняття 5 Питання для підготовки до практичного заняття: 1. Соціальна природа влади. Соціальні джерела влади та контролю. 2. Елементи соціального контролю. Соціальні норми. Соціальні санкції. Агенти формального та неформального контролю.	Гестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань –6. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	6
6	есе	Практичне заняття 6	Есе:	6

		Питання для підготовки до практичного заняття 1. Керівництво як специфічний вид трудової діяльності.	Розгорнутий роздум з власною позицією – 6-4 бали Розгорнута відповідь, але без власної позиції – 3 бали Виклад змісту есе не відповідає вимогам до структури – 1 бал	
7.	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Практичне заняття 7 Питання для підготовки до практичного заняття: 1. Соціальний характеру алгоритму прийняття управлінських рішень. 2. Методики прийняття управлінських рішень.	Гестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань –6. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	6
8.	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Практичне заняття 8 Питання для підготовки до практичного заняття: 1. Трудовий конфлікт яку соціально-психологічний процес: фази і механізми протікання.	Гестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань –6. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	6
9.	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Практичне заняття 8 Питання для підготовки до практичного заняття: 1. Управлінська культура: визначення та структура. управлінської культури.	Гестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань –6. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	6
10	Експрес-опитування студентів, навчальна дискусія	Практичне заняття 8 Питання для підготовки до практичного заняття: 1. Роль та потенціалу тестових методик в управлінській діяльності.	Гестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань –6. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	6
Усього за змістові модулі	10			60

5. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
іспит	Тестування	Питання для підготовки розміщені на платформі Moodle. Тестування передбачає обмежену у часі (40 хвилин) відповідь на теоретичні питання. У разі дистанційної форми навчання екзамен проходить у тестовій формі через платформу Moodle.	Тестові питання оцінюються: правильно/неправильно. Кількість питань – 20. Правильна відповідь оцінюється у 2 бали.	40
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національного шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Матвійшин Є. Г. Управління людськими ресурсами : навч. посібник. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2021. 200 с. Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi47/0037888.pdf>.
2. Мороз О. С. Стратегічне управління людськими ресурсами : навч.-метод. посіб. для здобувачів ступеня вищ. освіти магістра зі спец. «Економіка» за освіт.-проф. програмою «Інформаційна економіка». Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 171 с. Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/ZII/metodychky/2020/0044906.docx>. – 66.33.
3. Панченко К. В. Управління людськими ресурсами. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 60 с.
4. Щербина-Яковлева О. Ю. Менеджмент соціокультурної діяльності як напрям наукового та технологічного знання. Суми : СумДУ, 2019. 249 с. Режим доступу: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi59/0044050.pdf>.

Додаткова:

1. Гордієнко П. Л. Стратегічний аналіз в соціальному управлінні. Київ : Алерта, 2008. 480 с.
2. Інструменти соціального розвитку в Україні : навч. посіб. / за ред. О. В. Берданової, В. М. Вакуленка. Київ : НАДУ, 2013. 310 с.
3. Кайлюк Є. М. Соціальний менеджмент: навч. посібник. Харків : ХНАМГ, 2010. 279 с.
4. Кожушко Л.Ф., Кузнецова Т.О. Менеджмент соціальних організацій: теорія та практика: навч. посіб.; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. Рівне : НУВГП, 2016. 396 с
5. Соціально-адекватний менеджмент: навч. посіб. / авт. кол. О.Є. Кузьмін, Н.Т. Мала, О.Г. Мельник, О.Р. Саніна. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. 240 с.
6. Монастирський Г. Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 329 с.
7. Навчально-методичні поради з вивчення дисципліни «Управління соціальними процесами» для студентів денної та заочної форми навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності (напрямку підготовки) 073 «Менеджмент» спеціалізації (освітньої програми) «Менеджмент організацій і адміністрування» / автор-укладач А.М. Гришук. Львів: Малий видавничий центр економічного факультету ЛНУ імені Івана Франка 2020. 27с.
8. Пічугіна Т. С. Системи управління соціальними змінами. Навчальний посібник. Харків. : ХДУХТ, 2017. 226 с.
9. Подольчак Н.Ю. Соціальний менеджмент: навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. 400 с
10. Стратегічне планування в соціальній сфері : навч. посібник / за заг. ред. д.е.н., проф. О. Ю. Амосова. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2013. 248 с.
11. Туленков М. В. Сучасні теорії менеджменту: навч. посіб. Київ : Каравела, 2012. 304 с.
12. Шевченко І.Б. Соціальноспрямоване управління організаційними змінами : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. Київ : НТУ «КПІ» Політехніка, 2015. 231 с.
13. Barrington L. W., & Herron E. S. One Ukraine or many? Regionalism in Ukraine and its political consequences. Nationalities Papers. 2004. №32 (1). P. 53-86.
14. Czarniawska B. Trochę inna teoria organizacji. Organizowanie jako konstrukcja sieci działań. Warszawa: Poltext, 2013. 212 s.
15. Sztompka P. 'From East-Europeans to Europeans: Shifting Collective Identities and Symbolic Boundaries in the New Europe', European Review, 2004 12.4: 481-496.

Інформаційні ресурси:

1. Буруковська Н. В. Постмодерністські тенденції у сфері гуманітарного знання: компаративний аналіз як новий методологічний інструментарій. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/172/2/FB135D2D.pdf>.
2. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Рудич Ф. М. Порівняльна політологія : Навч. посіб. Київ : МАУП, 2006. 148 с. URL: <https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/politologia.pdf>.
4. Україна у Світовому дослідженні цінностей (WVS-7). URL: <https://drive.google.com/file/d/1zBsRKru3xFwMq54aegJGH1nSfqAr81ts/view>.
5. Eurobarometer. Public opinion on the European Union. URL: <https://europa.eu/eurobarometer/screen/home>.
6. European Social survey. URL: <https://www.europeansocialsurvey.org/>.
7. Eurostat. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>.
8. Social and Economic Conditions of Student Life in Europe. URL: <https://www.eurostudent.eu/>.

9. Statista. URL: <https://www.statista.com/>.
10. World Values Survey. URL: <https://www.worldvaluessurvey.org/wvs.jsp>.

10. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску.

Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення.

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

За бажанням студентів результати проходження курсів підвищення кваліфікації, стажувань, онлайн-курсів, тощо можуть бути зараховані у якості результату засвоєння відповідного змістового модулю дисципліни.

Комунікація. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу ngml@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2024-2025 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса:

v_banakh@znu.edu.ua Гар

яча лінія:

(061) 227-12-76

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ.

Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):

<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>